

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 81. ANULU XVII.

Telegrafulu eao de doue ori pe septemana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. v. poste, cu ban-ga'ta prin scrisori francate, adreante catre expeditura. Pretulu prenumeratiunoi pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. car pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pen-ru celelaltepartii ale Transilvaniei si pen-

Sabiu, in 1224 Octomvre 1869.

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumtate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a troia repetiro cu 3 1/2 cr. v. a.

Eveneminte politice.

Partid'a opositunale in Boemi'a i-si formulã cererile sele, ca pretiu alu impaciuneri cu nemtii nu mai putienã ca in urmatãriele: incoronarea imperatului in Prag'a de rege alu Boemiei, facerea unei legi pentru nationalitãti, recunoscerea dreptului de statu alu Boemiei, resolvarea separata a trebiloru nemtiesci la o curia nemtiesca, si a boemiloru la o curia constatãtorã din deputati boemi. Se intelege ca cont. Beust e departe de atari concessiuni, cu care caderea sea aru fi legata.

In privint'a rescãlei din Dalmati'a dice „Frblt“ din Vien'a, ca din acea impregiurara, ca s'a transmisu asiã multe trupe pentru sugrumarea rescãlei nu este nici decãtu a se deduce vre-o temere de periclu, ca aceea rescãla va luã dimensiuni si mai mari, ci prin tramitarea de trupe mai multe a vrutu, ca deodata sa nadusiãca acea rescãla; mai departe dice acea foia, ca este falsa acea fama, ca si din Vien'a chiaru s'aru fi transmisu la Dalmati'a doue regimente adeca Ramming si Gorizzutti. Principele Montenegriloru a opritu ori-ce legatura cu insurgentii, si dupa audite, consululu rusescu din Ragusa a capetatu instructiuni dela regimulu seu, ca sa ia o astfelu de atitudine fatia cu insurectiunea acãst'a, carea sa nu dea nici cea mai mica ansã de suspiciune fatia cu Austria. Pãrt'a inca sa fia postatu la grãnit'a Dalmatiei o trupa observãtorã, fia acãst'a sãu din obligamentu cãtra Austria, sãu din ingrigiri proprii pentru vre-o rescãla, ce aru erupe in sinulu seu.

In Franci'a cris'a cresce pre di ce merge, spiritele devinu totu mai iritate: se vorbesce de retragera lui Labour d'Auvergnã din ministeriu si inlocarea lui prin Rouher; si regimulu este in mare temere, ca pre 26 Oct. va erupe, chiaru unu macelu in mas'a poporului de aceea si ia unele mesuri preventive.

Partid'a republicana in Spani'a a indrumatu revolutiunea cu o pregãtire fãrte esactã. La 100 de puncte erupse revolutiunea in un'a si aceea òra; acãsta impregiurare facu ca sa se latiasca repede cu succesu. Partid'a reactionaria inca a castigatu unele lupte, dara preste totu este in desavantagi.

In dilele acestea vedurãmu in mai multe foi romãne si straine unu telegram despre casatori'a principelui Romaniei cu princes'a Elisabet'a de Vied; cu acestu numeru suntemu in positiune a dã publiculu dupa „Monitoriulu“ Romaniei lucruri mai detaiate (vedi Romani'a)

Diet'a Ungariei.

Siedint'a din 18 Octobre. Presedintele anoncã petitionile incurse. Comisiunea de administratiune asterne cuprinsulu speseloru, care se decide a se tipãri. Presedintele citeascã numele deputatorulu, cari au cerutu concediu si adunarea aprobã unde afla motive, iera unde nu denega cu iritatiune concediulu cerutu. Dan. Irányi voiesce, ca Ungari'a sa fie independenta de banc'a nationala din Vien'a si interpelãza pre ministrulu de finantie in caus'a acãst'a.

Ministr. de finantie Lonyay asterne propunerile financiare. Zsedenyi cere registrulu pensionistiloru cu normele, dupa care s'a pensionatu, carele s'a decisu in 5 Dec. a. tr. ca sa-lu asterne ministeriulu. Lonyay raspunde, ca listele acestea suntu in tipariu si se voru asterne inaltei case. Irányi e de parere, ca sa nu se trãca la consultarea despre propunerile financiare in absentia deputatorulu croati. Se decide, a se tipãri propunerile acestea. Presied. minist. contele Audrasy preda articulii de lege sanctionati, despre contracturi de negociu, post'a si navigatiune cu Elveti'a Ger-

mani'a nord. si Angliti'a. M.n. de finantie Lonyay asterne unu proiectu despre unu creditu supletoriu de 151.000 fl. pentru caletori'a Maj. S. in Orientu. Se va tipãri.

Din senatele scolari comitatense.

Clusiu, 4/16 Octobre.

Astadi se tienu aici prim'a adunare a senatulu comitatensu a cãrui objectu principalu fu constituirea sea propria.

La 10 òre fiindu adunati mai toti membrii senatulu, cei din partea comitatulu precum si cei din partea confessiuniloru, dlu presiedinte Kethely deschide adunarea acestui senatu salutãndu mai intãiu pre membrii senatulu, amintindu despre scopulu adunãrei si in specie de misiunea cea grea a sea ca presiedinte; sperãza firmu in conlucrarea zelãsa si energica a membriloru spre efãptuirea scopulu inaltu; intoneza in grigire a in. regimu de cultur'a poporulu, prin carea lasa desvoltarea libera a fia-cãrei natiuni sãu confessiuni, rezervãndu-si regimulu numai dreptulu de supr'a-inspectiune si venirea intr'ajutoriu acolo unde va vedẽ necesitatea.

Terminãndu cuventarea presiedintele dechiara, ca conformu instructiunii ministeriale ce se impartise si pre la membrii prin dlu subinspectoru Hossu mai inainte, e a se alege unu notariu interimale. Acãst'a se intempla. Romanii inse pretindu numai decãtu sa se alege si unu notariu romanu. Presiedintele nu e in contra, dice inse, ca fiindu activitatea celui alesu numai interimale sa fia romanii in asteptare pana la constituirea propria a biroulu si atunci senatulu sa alege unulu sãu doi notari dupa cum va postã.

Notariulu interimale raspunde la cuventarea presiedintelu.

Dupa acãst'a dlu Prot. gr. cat. Ioanu Pamfilie, in limb'a romãne, saluta cu bucuria in numele romãniloru ingrigirea regimulu cãtra educatiunea populara si spera ca prin acãst'a si romãni, deãlmintrea despoiatu de tãte drepturile si midilãcele pãna acum, voru putea inaintã in cultura. Adauge ca de si legea de instructiune poporale pãte produce temeri de desnationalisare, are firma sperantia, ca poporulu romanu si va cunoãce si implini chiamarea si datori'a sea; crede inse mai departe ca unde va vedea regimulu lips'a nu-si va denega ajutoriulu, la care de ãlmtintrea contribuiescu toti cetãtienti, prin urmare si romãni.

Se procede la constituirea senatulu. Acã e de observatu ca membrii confessiunii catolice, unitarie si mosaice nu au fostu de fatia. Iera la cãtirea numelor membriloru se omisera si cele a le membriloru confessiuniloru romãne, ceea ce se indreptã la observarea facuta de dlu secret. minist. Petru Nemesiu, ca membru si asiã se cetira si numele dd. Prot. Vasilie Rosiescu si Ioanu Pamfilie.

Cetindu-se instructiunea ministeriale numai in limb'a magiara, dlu Prot. V. Rosiescu, in numele romãniloru din senatu pretinde a se ceti si romãnesce, pentru ca cu parere de reu, dice dlu protopresviteru, vede ca legea pentru limba nici atãtu nu se respectãza intru cãtu da dreptu si colorulalte limbi nemagiare. Dãca limb'a romãna are dreptu a fi vorbita in adunãri cum e si senatulu, atunci e numai consecuentu, ca atari afaceri, care suntu ale senatulu sa se si cetãzca si in limb'a romãna, pentru ca scopulu cetirei e ca membrii sa o precãpa si sa o intielãga, ceea ce nu se intempla, dãca se cetãzca numai in limb'a magiara.

Presiedintele se escusa in unu modu de totu curiosu dicendu ca bucurosu aru ceti si romãnesce dara nu are instructiune tiparita si romãnesce, va

rugã inse pre inaltulu ministeriu, ca pre venitoriu sa i se tramita si instructiuni in limb'a romãna. Amu fi creditu ca respectivii functiunari ai statulu, cari conosci fãrte bine ce feliu de populatiune se afla in districtele loru sa se fia ingrigitu de tempuriu de cele de lipsa pentru adunãrile senatulu si sa multiamãca aseceptãrile cele atãtu de juste ale cetãtientiiloru statulu si sa nu ne totu amãne cu vorb'a. O desbatere interesanta se inãinge in urm'a propunerii din partea presiedintelu, ca adeca conformu § 3 trebuie sa depuna membrii juramentulu prescãriu.

Prof. ref. din Clusiu Sárkány combate cu mare focu juramentulu ca unu ce superfluu, pentru ca toti cãti suntu aci adunati, suntu din bunavointia si resolutiune catra implinirea misiunii ce au luat asuprasi. Pamfile luãndu rolulu de mijlocitoriu e de parere, ca dõra aru fi destulu apromisiunea. Insa Gyarmati combate si mai cu mare veementia amendõue: juramentulu si apromisiunea. Dupa o disutiune mai indelunga la carea participãza si dlu consil. minist. Poruti, insa vorbesce in limb'a magiara, majoritatea se decide pentru a se petrece in protocolu, ca membrii „apromitu.“

Acum vine la rendu, dupa intielesulu §-lui 6 alu instructiunii, alegerea notariulu respective a notariloru, dãca se voru alege doi, si se alege unu notariu unguru si unu notariu romanu (Iosifu Popu jude sing.)

Alta desbatere via se incinge cãndu veni vorb'a despre alegerea celoru patru invetiãtori comunali prevediuti in instructiune § 125; dara fiindu ca scõle comunali nu suntu si nici invetiãtori comunali asiã dupa unu punctu alu §-lui se propuse a se alege barbati de incredere din sinulu invetiãtoriloru confessionali si adeca din fia care confessiune cei mai apti. Disputa a fostu infocata si fia-care parte aparã cu zelu partea sea pãna cãndu se scõla odata unulu (Prof. Berde) si propune a se alege barbati de incredere fãra privire la confessiune sãu nationalitate, ci numai cu privire la capacitate. O marturisire frumõsa facu unulu din comembrii magiari, carea amu dorã sa si o insemne bine respectivii domnitori de adi ai situatiunii, ca trebuie sa rosiesca unde vede atãt'a temere si din acãsta causa atãt'a alipire cãtra confessiuni si din partea nõstra a romãniloru s'au alesu parochulu gr. or. din Samosfaleu Ioanu Prodanu si Ioanu Muresianu (gr-cat.) invetiãtoriu poporale.

Cade mai departe alegerea duoru comisiuni prevediute in § 7, pentru ca activitatea loru cade in sfer'a celei a inspectorulu si confessiunile nu voru concede (comisiuniloru) sa intre in scõlele loru.

Presiedintele propune infiintiarea unei reuunã de invetiãtori. Si acãst'a se desbatu cu multu interesu. Unulu dintre membrii (Sárkány) e de parere ca trebuie lasate ideile cãci dãca ne vomu silã a stringe multu in brãncã (markolni) pre urma vomu scapã totu din mãna. Mai bine mai putienã si siguru. Se lasa dara cã vitoriulu sa deslege intre-barea acãst'a.

Cu acãst'a se finira agendele adunãrei presente. Se mai luã rugarea pentru infiintiarea unei scoli private germane (sasesci), carea se decide a se recomandã ministeriulu.

Membrii senatulu suntu din cetate si comitatu 34, intre cari 5 romani, langa cari mai vinu si cei ai confessiuniloru.

Romanii au vorbitu toti in limb'a romana afara de dlu Poruti, carele chiaru si spre mirarea magiariloru au vorbitu totu unguresce.

Ore candu va veni tempulu, ca romanulu sa nui fia rusine a vorbi in limba lui cea sonora, in ori ce publicu sãu societate?

Cu aceste incheiu si pana la revedere sum alu etc.

In legatura cu cele diise in nr. trecut publicam aici instructiunea despre alegerile scaunale ale Sabiului, recomandandu-o interesantiloru, ca sa o ia cu deosebire in consideratiune.

Instructiune

despre alegerea corpului reprezentativu cetatienescu (alu comunitatii cetatienești) si a reprezentantiei cercului, adeca a deputatiloru, ce are a-i tramite comunitatea orasiului in reprezentantia cercuale (comunitatea scaunului), carea alegere are a se efectua in orasiul Sabiului prin alegatorii competenti in 29, 30 si 31 Octomvri 1869 in inticlesulu statului provisoriu din 22 Martiu a. c.

1. Fia-care alegatoriu, carele e indreptatit de atare prin unu certificatu de alegatoriu, care certificatu suna pre numele lui si i se va tramite, are de a scrie pre o tiedula numele acelu 150 de barbati din sirlu celoru indreptatiti la alegere, cari voiesce, ca sa fia alesi in corpulu reprezentantiei orasienești (comunitatea orasiului); apoi se scrie pre o a dou'a tiedula numele celoru 114 de barbati, pre cari i alege pentru reprezentantia cercului (comunitatea scaunului); nefiindu iertatu, ca membrii reprezentantiei cercului sa fia totu deodata si membrii ai reprezentantiei orasiului.

In corpurile respective de reprezentantia se pote alege fia-care, carele are in comun'a respectiva dreptu activu de alegere.

2. Nici un'a din acele dou'e tieduli nu e iertatu sa cuprinda mai multe nume, decatu e numarul reprezentantiloru, si trebuie sa se puna cu acuratetia numele de botezu si de familia, meseria cetatieneșea, seu numerulu casei acelu ce va sa fia alesu, ca acelu sa se poata deosebi bine de alte persoane cu nume asemenea.

3. Spre inlesnirea alegatoriloru nu e de lipsa, ca fia-care alegatoriu sa-si scrie cu man'a sea tiedula de alegere inaintea comisiunui, ci ei potu intrebuintia si tiedulele scrise, tiparite seu litografate.

4. Fiecare alegatoriu are sa vina intr'un'a din dillele hotarite pentru alegere, adeca in 29, 30 seu 31. Octomvri 1869 inaintea de amiēdi dela 9-12 ore seu dapa amiēdi dela 3-6 ore in cas'a sfatului inaintea comisiunii de alegere si aratandu certificatu de alegatoriu sa dea totudeodata amendoue

tiedulele de alegere adeca atatu cea pentru reprezentantia orasiului catu si cea pentru a cercului.

Certificatele de alegatori li se voru tramite alegatoriloru competenti celu multu pana in 23 Octomvri. Deca s'ar intempla, ca vre-unu alegatoriu sa nu capete certificatu pana in diu'a aceea, atunci se pote cere in cas'a sfatului unu duplicatu.

Scrutiniu se incepe in 1 Novemvri a. c. si se face in publicu.

Alegatoriloru si concetatienuiloru!

Pretinindu cuvinciosu insemnatatea cea mare a alegerii, ce o asteptamu si aducendu-ne aminte, ca folosirea de drepturile politice preste totu luat e unulu din bunurile cele mai frumoșe ale cetatienuiloru statului, comitetulu subscrisu sperēza cu incredere, ca ve-ti lua parte catu de numerosi la alegerea acelu si ve-ti face pre deplinu intrebuintiare de dreptulu celu aveti. Deca poftiti, ca sa ajunga in corpurile reprezentative barbati de omenia, vrednici si harnici, atunci aveti detorintia sânta, a lua barbatesce parte la alegerea acelu si a starui cu inima drepta prelanga barbatii, pre cari socotiti de mai vrednici de increderea obstēca.

Tote sa se face prin voi, nemicu fara voi.

Sabiului, 19 Octomvri 1869

Comitetulu de alegere.

Unu adeveru.

In nr. 69 a. c. alu „Albinei“ cetiram unu tractatu despre „cartile scolastice“, in carele dlu corespundinte alu ei aduce inaintea urmatoriele:

1. Domni'a sea crede, ca: „promovarea culturii populului nostru este o necesitate, detorintia totu asi'a de mare, ca si lupt'a pentru drepturile lui“, ca decu vomu abate din tote puterile la cultivarea populului nostru, prin acelu 'i punemu in man'i „arm'a cea mai sigura pentru aperarea drepturiloru sele“, ca „lupt'a pentru drepturile, ce contrarii le denēga populului nostru in modulu celu mai neumanu, si promovarea culturii lui, pre care voimu sa basamu fiitorulu“, ne dau „dou'e probleme, decatu cari nu (cunoșee) mai mari, mai sante si mai urginte.“

Dupa principiile sularie, pre care ni le infatișēza d. cor. aici, s'aru areta, ca vrea preste totu fericirea populului nostru.

Ce virtuti frumoșe, ce nobile; numai — de aru si urma dupa densele!

Acelu se va vede din urmatoriele:

imprenna cu d. prefectu, dispositionile cele mai eficace, spre transportarea acestoru dou'e bucati mari si frumoșe la Severinu, pentru ca de acolo, sa se poata aduce cu vaporulu la Giurgiu si apoi cu drumulu de feru in Bucuresci.

Unu asi'a monumentu, de o asi'a frumsetie marine si importantia romana, din celu mai frumosu tempu alu primeloru colonie, isolatu nu pute ajunge aci; si de-si Vorniculu Bulig'a ave gustulu latinu, incatu 'si botedia copii cu nume romane, dara n'a pututu sa invente, se aduca din seninu acestu monumentu aci, intre munti, si sa-lu zidēsea in advonu spre podob'a bisericiei sele, acum 260 de ani.

Din cercetari in cercetari, dera in prejma locului se dice unde-va: la cetate, la gradisce; decu se afla pre unde-va ce-va ziduri vechi etc.; unu betranu diise altui'a:

— A fi vorb'a de Zidan'a Dachiloru?

Acēsta rostire fu destulu ca sa intru in cercetari si sa afiu, ca mai la vale de schitu, de partea stanga a Topolnitiei, in verfulu unui piscu inaltu, este o zidaria, uriasa care se chiama: Zidan'a Dachiloru. Porniramu dara, imprenna cu d. prefectu si inginerulu, si cu vre-o 10 omeni cu casmale, spre piscu, la Zidan'a Dachiloru. Cu mari greutati amu pututu urca si nici o alta cetate daca pana aci, cu o asi'a intindere si tarzia, pre o asi'a inaltime, n'amu intempinat. Aci 'si pote face o idea cine-va, pentru ce grecii numiau pre daci: „Aquila Daci“, (Οἱ ἀετοὶ Δάχοι). In adeveru ca cultu de aquile pare acēsta cetate a daciiloru. Aci piētr'a este rupta din muntii vecini si aruncata pre acestu piscu cu fortia de Titanu; apoi asediata prin gramadire si inlestata printr'unu cimentu ca si piētr'a.

Ostenēla si tempulu nu ne-a iertatu sa facem sapatari; amu luat in sa circumferintia si

2. Trece la mijlocele cultivării populului, intre care numera cartile scolastice si pre invetiatorii, apoi dice: „Deca vremu sa avemu scole bune, scole cari nu numai sa figuredie aici cu numele, ci sa produca cultura adeverata, trebuie sa staruim, ca sa avemu si carti scolastice bune, si invetiatori, cari sa le scia manui.“

La intai'a privire s'aru pare aceste diise, a fi este din caldura animei, pline de adeveru si a nu le mai lipsi nimic'a in tipulu loru.

Cautandu in sa cine-va asupra loru mai cu deadinsulu, vedesce in tresele o incurcatura si stirbitura logica, lipsa de principiu seu de adeveru.

La arangiarea dispositiunii logice a mijloceloru cultivării populului pune cartile scolastice inaintea invetiatoriloru, ca cum i-aru fi spus cine-va, ca mai intaiu au esitu pre lume cartile scolastice apoi invetiatorii; lasa afara din sirlu recunoșcerea scolei, ca institutu publicu sustienutu de poporu — eata incurcatura, stirbitura logica!

Stirbitura acelu vedesce lipsa de principiu in planulu cultivării populului.

De aru fi invetiatorulu catu de iscusitu, de aru ave spre dispositiune si carti scolastice catu de bune; deschidendu densulu o scola de capulu densului, n'aru pute fi acelu decatu firesce un'a privata. O scola privata nu pote corespunde cerintelor populului, fiindu ca invetiatorulu privatu nu deschide scol'a sea decatu in orasie avute, unde i se respalesce munc'a mai bine. Apoi fiindu scola la orasiu, iera mas'a populului la tiēra, pre ce puncte aru trece atunci cultura la elu preste totu?

Iera decu a facutu d. cor. stirbitura logica intr'adinsu, atunci vedesce incercarea de a huli inabusindu adeverulu, ca adeca ne mai cugetandu lectorulu la seraci'a populului, din care se sustiene scol'a in multe comune de ale nostre, sa creda preste totu, ca scolele nostre populare aru fi rele si invetiatorii nostri populari nedemni!

Decu nu? — spuie-ne d. cor. ce comune de ale nostre le scie d-sea avute si scolele loru numai catu porta numele de scola, si invetiatorii loru numai catu porta numele de invetiatori?

Decu cele mai multe comune de ale nostre suntu in adeveru forte serace; cine le pote deodata si imbogati, ca sa-si poata sustiene scole bune cu invetiatori salariatii bine, decatu acelu, carele pote pedepsi, pre cei ce le-au casinat seraci'a loru? — in sa acelu le desfasiura tote urmandu treptatu!

Aiba d. cor. placerea, a cerceta in comunele cele serace chiaru ale acelu „cari denēga popo-

FOISIORA.

ARCHEOLOGIA.

(Reprod. dupa „Tr. Carp.“)

(Urmare.)

Despre mesurile de feru ce amu descristu mai susu, amu aflatu ca s'au ascunsu de catra cei ce le au gasitu; amu cerutu dera de la d. prefectu o inqueta indata ce m'amu intorsu in Severinu, care inqueta s'a facutu chiaru in noptea aceea de catra unu officiaru de gendarmi si unu functionaru alu administratiunii. A dou'a di junii functionari au venit cu obiectele, fara sa se dea o palma, potrivitu rugaciunii ce le facusem candu au plecatu. Negresitu ca cei mai multi dintre acesti sapatari au bagatu in sinu cate vre-unu obiectu gasitu, spre suveniru de candu au sapatu la cetatea Letiniloru.

Nu puteam sa plecu din Severinu fara sa mergu si la Topolnitia, monastiora, schitu a vorniculu Buliga, pre Topolnitia in susu, ca la 30 kilometre departe de Severinu; mai alesu ca sciamu, ca unu monumentu romanu forte frumosu, cu o mare inscriptiune latina, se afla in curtea acelei monastiri. D. prefectu Poteca, a bine-voitu same insocēsa.

Nu este aci locul sa vorbescu asupra monastiriloru nostre.

Monumentulu despre care audisem este admirabile, se compune din dou'e bucati intregi, de chalchieru-marmura, cu o inscriptiune intinsa, cu ornamente frumoșe, despre care voiu relatā candu voiu comunicā ministeriului inscriptiunile, ce amu gasitu ni tota acēsta excursiune, cari credu, ca se voru complectā mai bine candu voiu putea sa adun si cele de pre drept'a dunării. Amu luat

planulu de situatiune alu acestei admirabile cetati pre care amu onore a-lu alaturā cu No.

Cu regretulu dara ca-mi lipsescu mijlocele serioste, necesarie spre explorarea cetatii Zidin'a Dachiloru, numita astfelu negresitu in primii tempi a-i Slaviloru in Romani'a, pentru ca Zidin'a in limbile slave insemneza o zidaria, ziduri mari; amu coboritu pre ceea-lalta parte a piscului si ne amu intorsu in Severinu.

Monumentulu dela schitu a urmatu se fia radicalu unde-va in acēsta cetate si transportatu de aci de Vorniculu Bulig'a acum 260 de ani, si urmeza se fia radicalu de vre-unu prefectu alu vreunei legiōne, care a ocupatu acēsta cetate a daciiloru; dara amu mai disu nu este locul aci sa vorbescu de inscriptiuni.

A dou'a di amu trecut in Serbi'a, ca sa cunperu nisce anticitati, si monete despre care mi se spusese, dara n'amu gasitu mai nimic'a.

La 9 Augustu amu plecatu din Severinu preste munti, la Tergu-Jiului, pentru ca aflasem ca in prejma localui suntu mai multe grupe de ruine, pentru ca sciamu ruinele dela Porceni, si pentru ca voiamu sa urmarescu drumulu romanu pre muntele Vulcanu; 25 de ore a trebuitu sa facu dela Severinu pana la Tergu-Jiului, pentru ca drumulu este forte reu, tempulu era forte uritu, plonā de versā si din mai multe locuri a trebuitu sa tramitemu dupa noi, ca sa ne scota din vagasiurile de pre delulu Bujorasou. Amu trasu la dlu Constantinu Danielescu, pre proprietatea carui'a este o grupa de cincii incaperi intocmai ca aceea pre care amu gasitu la Severinu, spre orasiu. Amu desficutu si amu gasitu numai dou'e in dou'e dile cu vre-o 50—60 omeni, forte frumoșe si forte intregi, de zidu. Amu gasitu diferite fragmente de olaria romana, de olaria din mediulu evu si chiaru vestigie din tempulu ocupatiunii nemtiloru. Aceste

ului nostru drepturile în modulu celui mai neuman², și va vedea, — cu toate că acești-a din seculi se bucura de o sorțe mai bună, că noi, ce școle, ce invetatori au și ei pre acolo; facendu-o acest'a, atunci nu scim cu ce anima aru mai puté sa pretinda dela poporul seu și dela conducătorii acestu'ia, sa-i — faca minuni? — deca nu cum-va pofese scamatorii!

Incheia transitulu tractatului seu preliniendu, ca: „Cine vrea scopulu, trebuie sa voiesca și mijlocele.“

De buna sēma, nevrendu cine-va mijlocele, nu aru fi adevēratu, ca aru avé scopulu. Dāra cine aru fi, sa nu vré din tōta anim'a mijloce, prin care sa pōta ajunge la o sorțe mai bună, cā in corea se afla elu? — in sa numai vrendu mijlocele, si-aru puté ore ajunge cine-va scopulu? — prin urmare: trebuindu sa și abata omulu dupa castigarea mijloceloru; intr'unu momentu, de frie'a lui, i s'aru supune tōte puterile, tōte cercustările intru a-i ajutā sa le prinda, cā sa si ajunga elu prin a-acelea scopulu?

— Dāra cu tōte acestea dlu cor. dupa principiile sele cere dela poporul seu și dela conducătorii acestu'ia sa calce in gur'a tuturoru puteriloru, tuturoru cercustāriloru, sa reduca pre uricosulu de „t r e b u i r e“ la placulu „v r e r e“, și asiā numai decātu sa-si ajunga scopulu!

Din care fabrica va fi comperatu dlu cor. a-cestu talismanu ciudatu, la carea avisēza pre romāni prin tractatulu seu de sub cestiune?

Romānulu, inarmatu cu astfelu de talismanu, aru avé, numai sa vré sa intinda mână defacuta, indata i-aru sburā tōte mijlocele necesarie in trena, și eata-ne la scopu! Ciudatu invetatoriul! — Ciudata hula! — Despre „cārtile scolastice bune vomu vorbi mai la vale.

3. Miediuu tractatului seu 'lu incede dlu cor. cu următoriele:

a) Dupa ce-si arata dorint'a, de a avé școle mai bune invetatori mai buni, și arata neplacerea cātra pasirea cea cu incetulu spre bine; apoi recunōsce de pedeci in progresulu nostru: seraci'a, apasările straine și greutătile ori-cāru inceptu; in fine descopere și inimiză consāngeni rechiamāndu-si aminte „tristulu și rusinosulu periodu alu contracteloru dascalesci, date pentru bani, unoru invetatori pentru mai puteni bani, altor'a in sa pentru sume, cu care mai s'aru fi pututu eliberā și pre alta cale de odiōs'a detorint'a, ce voiau a o incungiuiră“, la acestea invinuesce apoi pre organele, care administrau caus'a scolara.

Mari minuni! — și inca unu soi de minuni mai ciudate decātu celea din vestitulu periodu alu sisiceloru! dāra dlu cor. ne avisēza, sa pretindemu dela administratorii causei școlei nōstre, sa ni le faca! Noi in sa, cari nu ne leganamu pre aripele fantasmeloru, ci asceptamū dela omu numai aceea, ce elu dupa mijlocele, pre cari si le-a pututu castigā până acum, și dupa cercustările, intre cari se abate, in adevēru este in stare sa faca, nu putemu nici decum pretinde dela administratorii causei școlēloru nōstre, cā: — din greutătile inceptuluu sa faca a est' dintr'o data școle și invetatori, dupa cum la popōrele cultivate de sute de ani; — din seraci'a, pre care au casingat'o poporul nostru, și carea inea figurēza, cā iadulu ticalosiei cu deosebire in cele mai multe comune de ale nōstre, apasarea și sguđuirea de seculi uitati prin mână dusimane straine, sa faca a est' contractări pentru multi bani cu invetatori harnici dupa cum la comunele și popōrele cele de o sorțe mai fericită, cari suntu in stare a școle la trebuintie de acestea sume dupa placulu lor.

Dealtmintrea dupa cum si la popōrele cele mai fericite nu potu fi tōti membri comuneloru lor intru tōte deseversiti; deca și in vre-o comuna de ale nōstre chiaru vre-unu administratoru alu causei scolare sa fi umblatu a contractā cu vre-unu invetatoriu neharnicu pentru vre-o suma, cu carea s'aru fi pututu eliberā acest'a de unde aru fi voit elu; au nu se intaresce contractulu dascalescu și de cātra cei-a-lalti membri alesi ai comunei? — primit'aru fi acest'a sa intarēca cu subscrieriatu loru totulu și pre acelu administratoru nu l'aru fi trantitu in pozițiunea, de a nu mai puté contractā astfelu de dōn'a óra?

l'er' deca insusi membrii comunei 'si aru fi avendu candidatul dumnealor in adevēru neharnicu, inse, fiindu ca este din sinulu dumnealor, ba pōte ca chiaru spre alu eliberā de vr'o detorint'a odiōsa, dumnealoru contr'actēza cu elu cā invetatoriu; administratorulu, cā sa nu le piērdia sufletele, trebuie sa subscria și densulu contractulu dascalescu acum totu administratorulu, cu tōte ca despre asiā ceva nu scie, ori nu si aduce, ori nu vré sa-si aduca, d. cor. aminte, pōta aici vin'a? — De buna sēma; cāci vin'a nu se pōte aruncā 'n lemne, mai bine in capulu bietulu administratoru alu causei scolare; cā sa aiba omulu la nevoie de ce se tienē!

Dlu cor. ignorēza, la darea midilōceloru cultivării poporului (2), școl'a, cā institutu publicu susțienutu de poporu, — aici se pomenese tratāndu despre ea, cā despre un'a atare; recunōsce greu-

tătile inceptuluu (ori cāru'a); — esprime neplacere cātra propasirea spre bine cea cu incetulu; recunōsce seraci'a, apasările straine, cari bātuescu pre bietulu nostru poporu, — pretinde dela elu sume spre a sustienē preste totu școle cā la popōrele cele fericite: ce va poté omulu otari din tōte acestea? — sa le luamū dreptu saritulu, lipsa de cultura a sentiulu de adevēru și dreptate? sēu — nu cumva uresce dlu cor. pre preotii nōstri, cāci Ei suntu adi administratorii causei rēloru nōstre?

Tōta lumea cultivata scie și adevēresce, ca preotii nōstri ne au sustienutu limb'a și credint'a cea adevērata și inca chiaru in timpurile cele mai grozave sub navalirile mai multoru popōre dupre varvari'a loru destulu de feroce și poterōse, dupre numerulu loru destulu de intinse, dupre apēcările loru destulu de cutrieratōrie, in patri'a nōstra; in tempulu prefacerii remas'au Ei surdi la glasulu patriei treditē de spiritulu domnitoriu? au nu totu de cātra preotii nōstri s'au deschisu in nenorocitulu periodu alu lipsei de școlele poporulu nostru isvorulu celu fericitōriu alu școlēloru nōstre și inca astfelu, incātu adi 'lu vedemu totu prin Ei derivatu la tōte comunele poporulu nostru, spre alu riurā și adapā desceptāndulu, lumināndulu intru a se impoteri?

Au nu capulu preotimii nōstre acest'e'a au deschisu afara de acest'a, inca și frugiferare au crescutu apoi in școle inalte prin tiera straine o parte buna a inteligintiei nōstre de adi? — prin urmare brav'a nōstra preotime, pentru ca nunumai a vrutu, ci cu mari lupte, cu multa truda și sudōre au și cāstigatu asiā midilōce maretie, prin care sa ne promoveze la limanulu fericitii; pentru ca nunumai au vrutu, ci au prinsu cu mările, au apasatu cu umerii de ne au promovatu in directiunea și neau pusu pre cararea ducatorie și ne conduce la fericierea cea adevērata: cu aceste fapte ale Ei astfelu ne au vatematu Ea? intru atāt'a ne au stricatū Ea? — incātu meritēza unu asiā complimentu din partea domnulu corespundinte sigilatū in frunte cu atributulu „rusinosu“?

Judece ori care omu de omenie!

Deca acēsta portare a preotimii nōstre aduce dlu cor. rusine; atucci, dīcu, nu scimū, in ce 'si va poté afla dse a onōrea! „Deca preotimea nōstra ne au sustienutu nationalitateā și religioneā, ne au infintiātu școle ne au facutu și inca ne face și alte bunetāti, de ce nu pasiesce acum mai iute cu noi la perfectiunare?“ — suntu ideele dlu corespundinte; apoi deca aceste pretensiuni nēdrep-

incaperi romāne au fostu deci facute negresitu spre adăpostirea cātoru-va cohorte, spre padr'a drumulu și a celātiloru de mai susu, precum la Porcesci, unde se pastrēza numele coloniei P o r c i 'a dupa numele familiei consulare Porci'a. In giurulu acestor'a tradițiunea spune ca a fostu o biserică și, in adevēru, facendu sapatari pre locurile unde se dīce ca a fostu biseric'a, amu gasitu multe caramide cari aru fi servitu la pardosēl'a ei; amu gasitu morminte și o cruce bisantina de piētra veneta, in form'a acelei'a de pre caramida exagona din Zimnicea; amu gasitu asemenea multime de caramide fōrte frumōse, cu reliefuri și smaltiuite, cari au fostu negresitu la timpl'a bisericei; multa fērarie de cai, etc.

Aceste incaperi au servitu la multe renduri de ómeni.

Timpulu devenitu fōrte reu și noi toti bolnavi până la servitoriu, a trebuitu sa renunciu a visitā cele-lalte ruine din prēmja și sa lasu pentru alta-data cercetarea loculuu care se dīce La tronuri și la Porceni și urmarirea drumulu romanu pre Vulcanu, precum și admirabilele ruine ale palatulu Buzesciloru, facutu cu spesele lui Michaiu Voda pre fost'a proprietate a dloru Bengesci, ale cāru palatu colōnele capitelurile și marmurele cu inscriptiuni importante, se afla sporsatate la casele dloru Bengesci in Craiova. Scara intrēga a acestu palatu a fostu de marmura și ornata de o singura vitia sculptata de josu până susu.

Amu plecatu dēra a dōn'a di rapedē și la 15 Augustu amu fostu in Bucuresci.

Dle ministru, Missiunea nōstra, a romāniloru, in archeologia, este mai cu sēma sa definimū ce au fostu Dacii? care a fostu inceptulu loru? care au fostu credințele loru? in ce gradu de civilizatiune adjunsesē ei cāndu i-au cotropitu romāni și le-au luatū tīe-

r'a? și apoi cum au dānitū ei cu romāni in tiera loru? ce au adoptatu ei dela romāni și ce au adoptatu romāni dela dīnsii?

Nici intr'unu altu secolu sciintiele n'au facutu atāt'a progresu, nu s'au adāncitū atāt'a in sciintia, cā in secolulu nostru; și, mai cu sēma, de vre-o trei diecimii de ani inōce.

Cu nimicu altu noi nu ne putemu prinde in acestu choru alu archeologiloru Europei ca venindu cu idee exacte despre fiint'a Daciloru. Asiā dēra aci mai cu sēma trebuie sa tintēasca fiecare archeologu romanu.

Epoca de pētra, cu tōte periōdele ei mai dinainte de cātu ori-cari pomeniri ale istoriei și inceptu de industria, dela omulu antedelvianu, dela omulu fossilu până in epoca de bronzu, și până in epoca de feru; epoca de pētra este astadi la ordinea dīlei in archeologia. Dacii au sa jōce unu mare rolū in acēsta epoca. Tōte armele și instrumentele de pētra aflate prin tiera din vechime locuite și cu cari se mādrescu museurile Europei, la noi se gāsescu in tōte pārtile.

Danemarca, Danesii, Irlanda, Scōtia mai cu sēma, au datū până acum museuriloru din Europ'a și discutiunii archeologiloru, mai multe obiecte și mai multe subiecte. Silixurile, unelte și armele lor de pētra facu de vorba in tōte cercurile archeologiloru și dau materia de o multime de volumuri. Tiera nōstra nu este mai pucinu avuta in asemenea obiecte, de cātu tiera ce amu citatu.

Care romanu, care locutoriu de tiera n'a datu, odata macaru, preste o custura de cremene lungă, preste unu toporū de piētra, preste unu capu de lancia de piētra, preste o sagēta de piētra, preste unu busdaganu de piētra, preste o piētra rotundita pentru prastia, preste unu obiectu ore-care lucratu de piētra? Cine a sgaristū putienu pamentulu,

pre la vre-o cetate in muntii nōstri, pre malarile gārēloru nōstre, și n'a gasitu ce-va asemenea obiecte? Deca aru fi o buna intielegere, o deslusfre data tuturoru proprietāriloru, tuturoru arendasiloru, prefectiloru, sub-prefectiloru și primariloru mai cu sēma, noi in scurtu tempu amu avé multimi de silixuri și obiecte de piētra, cari s'aru puté lesne clasā și comparā intre densele, și apoi cu cele din museurile straine, spre a defini epocēle in cari s'au intrebuintiatu, spre a se aretā afinitatea daciloru și a gradeloru de civilizatiune a lorū cu cele-lalte popōre contimpurane lorū.

Este de mare trebuintia, dle ministru, sa se aloceze in budgetulu instructiunii publice o suma seriōsa, pre care credu ca n'aru refusā camer'a reprezentāntiloru natiunii, sa o voteze pentru explorāri seriōse intreprinse pre totu anulū, cāci acestea ce amu facutu cu estimp, de si mai seriōse de cātu tōte cātē s'au facutu până acum, au fostu, cu tōte acestea, numai nisce cercări cu rezultate norocite, spre a putea atrage atentiunea guvernulu și a reprezentāntiloru natiunii, precum și interesulu celoru ce se ocupa cu istoria acestei tiera.

Tōta acēst'a caletoria a mea, in cursu de 43 de zile cu tōte transporturile, cu tōte sapatūrele, cu tōte cheltūielele și cu tōte obiectele, a costatu 200 napoleoni. Alaturu dēra prelānga obiectele ce amu adusu acum pre care mi-ali facutu onōrea sa ventū sa le vedeti, și totu ceea ce mai aveamu diferite antiquitāti, gasite in tiera in alte excursiuni ale mele, spre a se depune tōte in musen, clasāndu-se prelānga cele-lalte ce amu mai depusu; necerōndu pentru tōte de cātu numai despăgubirea de 100 napoleoni minimum din ceea ce me costā acuisitiunea lorū.

Iēta list'a a totoru acestoru obiecte impreunate. (Va urmā.)

talitorie, căci cine poate realiza într-unu momentu perfectiunarea unui poporu? — vedescu aplicările dlui cor. de astfelu: „Deca densii nu voru sa pripesca inaintarea noastră spre bine; nesuimu si midilocimu noi, sa — ni o faca acést'a altii!“ (a nimerit'o! — la acei „alti“ multe va mai poté dlui cor. aflá vrednice de ramnitu!) — : atunci dimpreuna cu totu românulu adevratu si binesemitoriu postimu pre' dlu cor. sa aiba placere, a ne crutiá cu asiá dragoste, cu atát'a zelú cátra inaintarea spre asiá bine!

Apoi urméza dlu cor. mai incolo si dice: — „Altu esemplu. ni aducemu aminte a fi auditu, ca unu barbatu de scóla de ai nostri, binemeritatu, a propusu unui inspectoratu supremu de scóle sa traduca si sa publice, cum va scí mai bine, instructiunea emisa de min. Thun pentru inv. de scólele populare, o instructiune, carea de siguru n'a fostu facuta de Thun ci de comisiunea barbatiloru de scóla adunati impregiurulu lui. Dar ce, inspectoratulu acell'a a crediutu, ca si-aru dejosí demnitatea decá aru primí instructiuni dela nemti, si inca dela nemtii absolutistici. Dupa aceea, arátându-se neincungirabile o instructiune pentru inv., se traduse si se desformá instructiunea nemtiloru si se publicá asiá cá originala, dar' de totu originala. Dupace acea instructiune a fostu mai multi ani singurul îndreptariu pentru invetiatori, sa se intrebe acesti'a cátu s'au luminatu si îndreptatu prin aceea cu privintia la propunerea obiectelor de invetiamentu!“

Barbatulu de scóla alu dlui cor., decá a propusu inspectoratulu supremu alu scóleloru noastre confessionali sa traduca si sa publice, cum va scí mai bine instructiunea emisa de dlu min. Thun pentru inv. de scólele populare (— decá numai o traduceá, o poté publicá numai asiá de bine, cá pre o traduce), de-si in ori-care alta privintia si va fi avutu meritele sele, in trebile scolare, potemu dice cu tóta dreptatea, intielegea fórte pucinu; căci altmintrea trebuiá sa scia si in acést'a privintia barremu atát'a, ca o instructiune pentru invetiatorii de scólele populare, intocmita de comisiunea barbatiloru de scóla, adunati impregiurulu dlui min. Thun, cu tóte ca in adeveru literati, dar altmintrea apoi nemti romano-catolici, nu a potutu fi menita decátu pentru si in folosulu scóleloru germáne romano-catolice; prin urmare — supremulu inspectoratu alu scóleloru nótre conf. nu au avutu tóta dreptatea sa nu primésca acelu sfatu absurdu si sa nu urmeze lui?

Instructiunea scolare a dlui min. Thun constá din 23 §§.

In § 3 prescrie pentru studiulu religiiu manualele afláturie in fiintia cele romano-catolice.

In § 4 prescrie dreptu cárti de cetire:

1) Die Bibel, 2) Das erste Sprach- und Lesebuch, 3) Das zweite Sprach- und Lesebuch, 4) Das dritte Lesebuch nebst der neben demselben bestehenden Sprachlehre. — Cárti pentru invetiarea limbii si datineloru germáne si pentru desceptarea si cultivarea in elevi a sentiului natiunalu germánu.

In § 7. prescrie cántarea bisericésca cea romano-catolica.

In § 10 opresce introducerea in scóle a obiectelor de invetiamentu neprescrise si fára concessiune spaciále din partea Inaltulu Ministeriu.

In § 11 demánda, a se concepe numai pre temeiu lu acestoru otariri planulu de prelegeri.

Cei-lalti §§ ai acestei instruct. scol. au nesce trasuri generali nevatemáturie pentru popórele negermáne si ne romano-catolice din monarchia.

Acést'a este in estrasu cuprinsulu instructiunii scolare a dlui min. absolutisticu Thun; totusi dlu cor. recunósce de fórte bunu sfatulu barbatulu domniei sele de scóle celui bine meritatu, de a fi tradusu supremulu insp. alu scóleloru, nótre conf. acést'a instructiune scolare, (firesce dupre cuprinsulu ei, căci altmintrea nu erá traducere) si a fi fi organisatu scólele nótre dupre cerintiele ei!

Cu ce — si cum amu potea multiamí dupre vrednicie pentru atát'a bunetate, pentru adevrat'a dragoste si pentru marea placere, pre carea aru fi scit'iu in prea nobil'a aloru anima dd. cor. si barbatulu meritatu, de aru fi potutu vedé pre elevii nostri in scólele intemeiate cu, si sustienute din sudórea romanului invetiándu din catechismele prescrise religieuna romano-catolice, ier' din cártile de cetire prescrise limb'a si datinele germáne si primindu desvoltarea de sentiurile interioari pentru

natiunea germána, apoi cantándune la rugaciune tropare romano-catolice?!

(Va urmá).

Romania.

Pré Inaltulu Domnu alu romániloru a adresatu dlui presiedinte alu consiliulu de ministri urmátorea depesia telegrafica, data din Neuwied in 4 Octomvre:

Dlui presiedinte alu consiliulu de ministri

Chiamatu prin sufragiulu natiunei románe de a presiedé la destinatele ei, ingrigirea de a lucrá din tóte fortiele mele la desvoltarea si fericirea nóuei mele patrii a devenitu singurul si uniculu scopu alu vietiei mele.

Cándu amu primitu tronulu, care-mi fu propusu de iubirea si increderea unui poporu intregu, nu mi-amu ascunsu, ca gândirea intima, care a presidatu la aclamarea unanima a principelui strainu, a fostu aceea de a vedé intemeindu-se in Romania o dinastia statornica, care se fia scutita de fluctuatiunile politico, la care tier'a poté fi espusa, precum si de a se aflá mai pre susu de rivalitatile si luptele partideloru.

Deca despre acést'a a-si fi pututu pestrá in sufletulu meu cea mai mica indoieála, ea aru fi disparutu inaintea manifestatiuniloru necontentitu repete, si ale cameriloru si ale mariloru corpuri ale statului, si ale intregii tieri in generalu, care n'a lasatu nici odata sa tréca o ocaziune fára a-mi aduce aminte acést'a aspiratiune, totu atátu de ardienta cátu si legitima a poporulu romanu.

Eu purerea amu tientitu de a satisfacé cátu mai curesc acést'a dorintia, atátu de scumpa romániloru, si decá mi-a fostu cu neputintia de a o indepliní, pána la asta óra, vin'a a fostu a impregiurárilor, precum si a graveloru ocupatiuni, cari au absorbitu intáii ani ai domniei mele.

Astadi suntu fericitu de a putea dá poporulu meu garantiile de ordine si de stabilitate, pre cari ele reclamá pentru viitorulu seu, vestindu-ve, ca eu amu indeplinitu logodn'a mea cu principés'a Elisabet'a de Wied, nascuta in 29 Decembre 1843.

Aducendu prin canalulu domniei-vóstre acestu factu la cunoscentia tieri, cári'a amu consacratu esistintia mea intregá, antái'a mea datórie este de a me adresá cu rugi cátre Atolu-Paterniculu, pentru ca elu sa protéga si se bine-cuvinteze Romania in nóua era ce o conduce inainte, si se'mi dea intiepleciunea si fortiele necesárie, spre a face fericirea sea.

CAROL.

Logodn'a Inaltímei Sele Domnului romániloru s'a facutu in castelulu de Wied pre Rhin, lângá Coblentia.

Viitórea Dómna a romániloru este fiic'a principesei Mari'a de Wied. Famili'a principesei; suverana asuprá principatulu de Wied pána la anul 1806, este legata prin de aprópe inrudire cu Curtilie Rusiei, Suediei, Olandei, Wartenbergulu, etc.

Natiunea romána de pre acum se poté feliicitá despre jun'a sea suverana, care se deosibesce totu atátu prin gratiile si blándetia sea, cáte si prin nobletia animei sele; ea prin virtutiele sele va scí, impreuna cu augustulu seu sociu, a realtia splendórea tronulu Romaniei.

(Monitorulu.)

Varietáti.

*(Schimbarea ministeriulu de interne). Dupa unu telegramu alu fói de aici: „Hr. Ztg.“ demisionarea Esc. S. ministrulu de interne Baronu Venkheim, de care s'a vorbitu multu prin jurnale, aru fi o fapta complinita. Numai in privintia porsónei prin care se va inlocuí acelu ministeriu mai esisté o indoiala. Totu acelu telegramu spune acum, cá de ministru de interne este denumitu Pavelu Rajner, comitele supremu alu comitatulu Bars, carele a functionatu sub acestu regimu ca comisariulu reg. in comitatulu Somogy. Acést'a stire electrica a numitei foi inca nu s'a constatatu pre cale oficiósá.

Calindariulu tipografieii archidieceesane din Sabiu pre anul de obste 1870 a esitu de sub tipariu. Acést'a prelánga chronologia, Paschalia, aretarea serba-

toriloru schimbáturie, a posturiloru, semneloru ceresei s. a. cuprinde: Calindariulu iulianu si grigorianu, patrarele luniloru si anotempurile, intunecimile, regintele anului, apoi geneologia casei demitóre, scar'a taxelor, pentru timbru, comunicatiunea postale, unu tractatu despre sóre, siemnatismulu bisericiei gr-or. din Transilvani'a si Ungari'a Archiepiscopii'a, Episcopii'a Aradulu cu consistoriulu delegatu la Oradea-mare, si Episcopii'a Caransebesiulu, cele 10 porunci ale agronomulu, aforisme, o poesia de Antonu Pannu si un'a de dlu Bolintineanu; in fine consinnarea tárguriloru de tíera din Transilvania, Ungari'a (cu Banatulu) si Romania. — Tablele Calindariulu adueu consennarea tuturor cártiloru, ce s'au tiparitu si se afla de vendiare in tipografi'a archidieceesana din Sabiu, impreuna cu pretiurile lor.

Nu este de locu de lipsa a recomandá acestu calendariu, trecerea si cautarea cea mare, ce o afla pre fiecare anu vorbescu destulu in favorulu lui si dau dovédá despre cuprinsulu seu celu folositoriu pentru toti. Observámu numai ca, cá si alta-data acestu calendariu, spre a inlesní tuturorú, si celoru mai betráni cetire e tiparitu cu litere cirile. Pretiulu pentru unu esemplariu e: nelegatu 23 xr iéra legatu 25 xr. v. a.

*(Multiamita publica.) Domnule redactoru! Subscrisii ve rugámu se binevoiti a publicá numele stimatiiloru barbati dela care amu primitu prin dlu adv. Dr. I. Ratiu ajutoriu de 143 fl. 12 xr. Insa ve rugámu a-i insirá cu numele precum urméza:

Escelentia Sea domnulu Metropolitu Dr. Ioane Vancea cu 100 fl. Dlu canonicu Elia Vlass'a 5 fl. D. can. Ioane Fekete 5 fl. D. can. Timoteiu Cipariu 5 fl. D. can. Costantiu Papfalvi 5 fl. D. can. Ioane Chirila 5 fl. D. can. Basiliu Ratiu 5 fl. D. can. Victoru Mihalyi 2 fl. D. Prof. Dr. Ioane Ratiu 1 fl. D. prof. Beniaminu Papu 50 xr. D. Prof. Gavrilu Papu 2 fl. D. vice-rectoru Teodoru Deacu 2 fl. D. profectu la teologia Gedeonu Blasianu 1 fl. D. Vasiliu Crisanu 1 fl. D. Simionu P. Mateiu 1 fl. Dlu Marinu 80 xr. Dlu Ioane M. Moldovanu 1 fl. D. Stefanu Manfi 1 fl.

Susu numitiloru domni le aducemu multiamita publica pentru, ca au grabitu a ne ajutá si ajutandune a sustiené in noi vietia pre cátu-va tempu.

Repetiendu-ne rugarea remanamu umilti servii.

Data in ulia Tofalaulu in 20 Oct. 1860.

Ioane Tataru, Ioane Moldovanu, din comun'a Tofalau.

11-1

Concursu.

Devenindu vacanta statiunea de invetiariu in comun'a nótra greco-orientala romána Costeiu in protopresviteratulu Fagetulu, prin acést'a se escrie concursu de dato de astadi pána in 26 Octobre 1869 s. vechiu.

Emolumentele impreunate cu acést'a statiune suntu urmátorele: in bani 73 fl. 50 xr. v. a. 100 punti de clisa, 100 punti de sare, 15 punti de lumini, 10 stingini de lemne, 80 de masuri de encuruzu, 3/4 lanti de gradina si cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune, se aviseadie a-si asterne concursule sele la comitetulu parochialu pána in terminulu defiptu, indiestrate cu estrasu de botediú, cu adeverintie despre sciintiele absoluate, despre portarea sea morala si politica, precum si despre servitiulu de pána acum.

Costeiu, 5 Octobre 1869 s. v.

Ioane Sudresianu
preotu si presiedente comitetulu parochialu.

Edictu.

Comun'a Salva'si va esarendá pre trei ani, muntele „Runculu tundieriloru“ pre teritoriulu districtulu Naseudu, de cátra Naseudu, de cátra Bucovin'a, situatu intre muntii comunelor Maioru si Mogur'a, in marime de 1400 jugere pasciune.

Diu'a licitatiunei publice se defige pre 1 Novembre 1869 la 9 óre ante merediane in cancelaria comunale.

Pretiulu strigarei pe anu e 250 fl v. a.

Dela Comitetulu comunoi

Salva 10. Octobre 1869.

Sevastianu Cosbucu,

(15-2) Presiedinte.